

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

11. An Capitulum Sede vacante intra annum possit dare licentiam alicui
Episcopo, ut conferat Ordines Regularibus, & Clericis alterius Diocesis? Et
an Regulares sint subjecti Episcopo quoad ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

RESOL. IX.

Capitulum tempore Sedis Vacantis posse indicare de causis pertinentibus ad Episcopum, ut v. g. quando revertetur questio super proprietate alicuius curi, seu iurisdictionis, an ad Episcopum pertinet, vel non; vel an aliquis sit subiectus, vel exemptus; an talis locus sit de Dioecesi, an non; aut an aliquod beneficium sit de iure Patronatus, vel pertinet ad meram Episcopi collationem, &c. Ex part. 8. tract. 4. Resol. 10.

Respondeo, quod quamvis Capitulum tempore Sedis Vacantis succedat Episcopo in iurisdictione iurisdictionis Episcopalis: secus vero, quando revertetur questio super proprietate alicuius curi, seu iurisdictionis, an ad Episcopum pertinet, vel non: tunc enim non succederet Capitulum in examinatione illius questionis. Ratio est, propter praedictum quod generari possit futuro Episcopo, cum tunc Ecclesia careat legitimo defensore, cap. fin. de Sede Vacante. Exempla ponit Panormit. in cap. eximio, num. 12. de foro compet. veluti, si contenderetur an aliquis sit subiectus, an exemptus. Item, an talis locus sit de Dioecesi, vel non. Similiter, si dubitaretur, an aliquod beneficium sit de iure patronatus, vel pertinet ad meram Episcopi collationem. Quod intelligitur, etiam si huiusmodi causae reperirentur ceptae, ante vacationem Sedis Episcopalis, unde non possunt proficui a Capitulo, sed expectandos est nouus Praelatus. Sic DD. in d. cap. fin. & Panvin. de potestate Capituli, p. 2. quest. 9.

RESOL. X.

An Capitulum Sede Vacante possit reuocare licentiam Ordines conferendi, & exercendi Pontificalia, concessam alicui Antistiti, ab Episcopo defuncto? Et quid, si Capitulum non reuocauerit praedictam licentiam? Et aliqua alia inferuntur valde notanda ex doctrina supra dictarum quaestionum. Et tandem aduertitur nullum Episcopum posse, Ordines conferre Religiosis virtute privilegiorum in Dioecesi, in qua est Sedes Vacans sine licentia expressa Capituli sub praesens in Concilio fulminatis. Ex p. 8. tract. 4. Resol. 72.

Respondeo affirmatiue: Et quia hanc questionem optime pertractat Emanuel Theodoro in decis. Archiepiscopi Olyssiponensis. part. 1. de off. SS. num. 9. ponam per extensum eius verba, sic enim ait.

1. Inferitur, quod si Episcopus habet facultatem Ordines conferendi, exercendi Pontificalia, ab Episcopo mortuo, dum viuus esset, Capitulum possit reuocare dictam facultatem concessam praedicto Episcopo sospiti, & prohibere ne Ordines conferat, quia cum Capitulum totam iurisdictionem habeat ordinariam Episcopi mortui, & Episcopus mortuus in vita poterat reuocare talem licentiam conferendi Ordines, ita etiam Capitulum poterit reuocare, & confirmare, quia Capitulum reuocat & remouet Vicarium generalem, & Prouisorum constitutos per Episcopum defunctum, & multo melius poterit reuocare licentiam concessam ad Pontificalia exercenda, & Ordines conferendos.

2. Secundo inferitur quod si Capitulum non reuocet praedictam licentiam, talis Episcopus sospes

Tom. III.

poterit, sicut antea, Ordines conferre, dum per Capitulum non reuocetur, quia gratia non expirat morte concedentis, vt late probat Sanch. de marr. lib. 8. disp. 28. n. 64. & n. 83. vbi multa refert exempla, idque intelligit, quando gratia, seu licentia facta est absolute, & sine limitatione temporis, sed in hoc casu, gratia, seu licentia conferendi Ordines in Dioecesi aliena, est iam facta, & perfecta ab Episcopo mortuo huic Episcopo extero; ergo non expirat morte concedentis, sed potest illa vi, quandiu Capitulum non reuocauerit.

4. Faciunt exempla adducta per Sanch. d. n. 83. vbi ait, licentiam Petro, v. g. ad Ordines non expirare mortuo Episcopo concedente: neque etiam expirat, si Episcopus transferatur ad alium Episcopatum, in eodem ait tertio, quod licentia data a Capitulo Sede Vacante ad Ordines tempore quo poterat dare, non expirat talis licentia cum introitu novi Episcopi.

5. Quae exempla videntur probare a simili, non expirare morte Episcopi licentiam per ipsam concessam Episcopo extero ad conferendum Ordines in Dioecesi Episcopi mortui, si concessa erat absolute, & sine limitatione.

6. Inferitur tertio, quod haec doctrina facilius applicatur Episcopo titulari, qui vocatur Episcopus (de Anel) creato, vel instituto in Sede, & Dioecesi Episcopi mortui, qui si habeat facultatem ab Episcopo mortuo, cui seruebat, generalem; & absolute sine limitatione, ad toties quoties Ordines conferendum, praedictus Episcopus (de Anel) poterit Ordines conferre Religiosis Sede Vacante, sine licentia Capituli, si quidem durat licentia Episcopi mortui ad Ordines conferendum, quod intelligitur dum Capitulum non reuocauerit; potest enim, iuxta supra dicta, & clarius hoc procedit in Episcopo (de Anel) quam in Episcopo hospite, quia cum Episcopus (de Anel) non habeat propriam Dioecesim in actu, nam certo modo ista est sua Dioecesis, quod in ea moratur, in qua creatus fuit, & institutus ad Pontificalia exercendum; & ita conferendo Ordines Regularibus, Sede vacante, & sine Capituli licentia, tamen cum licentia Episcopi mortui, quae etiam durat, non poterit dici quod Pontificalia exercet in aliena Dioecesi sine licentia: neque obstat quod sint intra annum vacationis. Ita Themudo, qui etiam n. 4. & seq. firmat, nullum Episcopum posse Ordines conferre Religiosis, virtute privilegiorum, in Dioecesi, in qua est Sedes Vacans, sine licentia expressa Capituli sub praesens, in Concilio fulminatis.

7. Haec conclusio est expressa in dicto Concilio sess. 6. cap. 5. de resor. licet enim Concilium dicat, ne Episcopus exerceat Pontificalia sine licentia Ordinarii, id est Episcopi Dioecesis, in qua est, & Sede Vacante non adsit Episcopus Ordinarius, attamen adest Capitulum Canonicorum, quod Sede Vacante est Ordinarius, quia succedit Episcopo mortuo in omnibus, quae pertinent ad iurisdictionem Episcopi: ergo, &c. Et omnia supra dicta praeter Themudo docet etiam Portel in respons. moral. tom. 2. cas. 71. num. 4. & 5.

RESOL. XI.

An Capitulum Sede Vacante intra annum possit dare licentiam alicui Episcopo, vt conferat Ordines Regularibus, & Clericis alterius Dioecesis?

Et an Regulares sint subiecti Episcopo quoad recipiendos Ordines? Ex part. 8. tractat. 4. Resol. 73.

Kk

§. 1. Ad

Sup hoc melius in §. 2. huius not. in eius principio. Et pro licentia seq. data a Capitulo infra in Resol. 12. §. pen. & supra in tr. 1. Resol. 145. §. Nota hic, ad medium, a vers. qui bene addit, cum eodem Sanchez hic citato.

LA N A E
D I O C E S I S
O. III. IV. V
E. III

Sup. hoc in
tom. 9. ff.
ex Rel. 46.
lege 5. se-
cundo po-
telt.

AD hunc casum affirmatiue respondit Ema-
nuel Themudo in decis. Archiepiscop. Oly-
sponens. part. 1. decis. 89. num. 3. & seq. Quia quan-
do duæ res ita sunt differentes, vt vna possit fieri
sine alia, prohibita vna, non censetur prohibita alia,
vt exemplis facile demonstrabitur; sed dare licen-
tiam vni extero Episcopo, vt celebret Ordines in alie-
na Diocesi, vbi vacat Sedes, est res diuersa ab hoc,
quod est dare dimissorias subditis ad Ordines, & vnũ
potest fieri sine altero. Ergo prohibito vno, ne scilicet
dantur dimissorias ad Ordines intra annum, non prohi-
betur aliud, quod scilicet datur licentia Episcopo exte-
ro, vt celebret Ordines in Diocesi aliena. Probatur
maior, quod scilicet sint res differentes; nam dare
licentiam Episcopo, vt celebret Ordines in aliena
Diocesi, est dare illi licentiam, vt celebret Pontifi-
calia extra suam Diocesim, quod per primum locum
Tridentini facere nequit, absque licentia proprii Or-
dinarij. At dari dimissorias ad Ordines, est dare li-
centiam alicui subdito, vt vadat ad alienum Episco-
pum, & ab illo ordinetur, per quas dimissorias Episco-
pus illas dans dat testimonium, quod subditus
illas deferens habet scientiam, & bonos mores, &
idem Episcopus dans dimissorias petit ab alio Episco-
po, vt velit huic subdito Ordines conferre.

2. Ecce quomodo differunt inter se valde, dare
licentiam vni Episcopo, vt celebret Ordines in aliena
Diocesi, & dare dimissorias subdito, vt ordinetur ab
alieno Episcopo. Quod verò vnum horum possit fieri
sine alio, patebit clarè ex mox citanda declaratione
Cardinalium, per quam constabit posse Capitulum
Sede Vacante, dare licentiam extero Episcopo, vt det
ordines etiam Clericis alterius Diocesis, in illa Diocesi,
vbi sedes vacat, in quo fit vnum sine altero, id
est, datur licentia extero Episcopo, vt det ordines in
aliena Diocesi, & non datur alterum, quia Capitulum
dans licentiam Episcopo, vt celebret Ordines pro
Clericis alienæ Diocesis, non dat dimissorias, nec
licentiam Clericis alienæ Diocesis. Cum ergo hæc
sint res diuersæ, & vna fieri possit sine alia, videtur
dare licentiam Episcopo, vt det Ordines in aliena
Diocesi, & dare dimissorias subdito ad Ordines: se-
quitur quod prohibito vno per Tridentinum ipsi
Capitulo Sede Vacante, non censetur prohiberi aliud
intra annum vacationis.

3. Secundo probatur resolutio supra posita, nam
illa prohibito Tridentini, ne Capitulum Sede Va-
cante det dimissorias ad Ordines, solum intelligitur,
quoad Clericos subditos Capitulo, non verò, quoad
Religiosos non subditos. Hoc expressè tenet Hen-
ric. tom. 2. lib. 10. c. 22. n. 3. vbi sic habet: Capitulum
Sede Vacante non potest secularibus Clericis dare
reuerendas, &c. intra annum vacationis; ecce quo-
modo clarè dicit illam prohibitionem solum intelli-
gi, quo ad Clericos, non quoad Religiosos.

4. Consonat hæc cum quadam declaratione Car-
dinalium citata à Marfil. 1. tom. declarationum, im-
presso anno 1613. & in alio 2. tom. impresso anno
1618. quam etiam citat Farinacius ad Trid. d. c. 10.

de reformatione sess. 7. que sic habet, Capitulum Se-
de Vacante potest concedere licentiam extero Episco-
po exercendi Pontificalia in eorum Ecclesia, &
Ordines conferendi, tam Clericis illius Diocesis,
quam exteris habentibus dimissorias suorum Episco-
porum, iuxta tamen formam huius decreti. Ecce
quomodo prohibitio illius decreti, quoad Ordines
conferendos intra annum vacationis, solum loquitur,
& exponitur de Clericis, nusquam tamen per
Clericos alicubi intelligatur Religiosi.

5. Et confirmatur ex ipso nomine dimissorias,
nam dimissoria non dantur nisi subdito, vt vadat ad
Episcopum alienum pro Ordinibus recipiendis, vt

supra diximus. At Religiosi non sunt subditi Capitulo
Sedis Vacantis; ergo prohibito dandi dimissorias
pro Ordinibus Sede vacante non intelligitur de Re-
ligiosis, hi enim si Sede vacante voluerint ire ad
alium Episcopum alterius Diocesis pro Ordinibus,
non deferunt dimissorias Capitulo, sed sui Prælati re-
gularis.

6. Ex quibus abundè constare videtur, quod po-
test Capitulum Sede Vacante dare licentiam Episco-
po extero apud se commoranti, vel suo Episcopo ti-
tulari, vt intra annum vacationis conferat Ordines
religiosis. Et hæc omnia docet Themudo vbi supra
qui n. 10. respondet ad auctoritatem Concilij Tri-
dentini, sess. 7. de reformatione, cap. 10. que supradictæ sententiæ
videtur obstat, ait, verba Tridentini dare licentiam
ordinandi non significare, quod datur licentia Episco-
po dandi Ordines in Diocesi vacante, sed solum
velle, vt non dantur dimissorias Clericis intra annum
Sede vacante, videmus enim in principio quod illa
verba Tridentini, Licentia ordinandi, idem sunt quod
dare dimissorias; dare verò dimissorias, ex se non est
idem quod dare licentiam, vt possit dare Episcopus
exterus Ordines in Diocesi vacante, cum sint res
diuersæ, vt supra videmus: & proinde Concilium
ibi dem ne datur dimissoria, nisi modo ibi assigna-
to, non prohibere quin idem Capitulum possit dare
licentiam extero Episcopo dandi Ordines intra an-
num in illa Diocesi, saltem, Religiosis, ac proinde
illa verba Tridentini, dare licentiam ordinandi, non
sumuntur actiue, id est vt ordinet Episcopus, vt vo-
lebat argumentum, sed passiuè, id est, vt subditi Ca-
pituli non ordinentur.

7. Nec obstat, ait dictus Themudo, quod Con-
cilium generaliter loquatur, seu quod non distinguit,
dicit enim, quod Tridentinum prohibens ordinari
subditos intra annum, nisi modo ibi assignato, non
loquitur generaliter de omnibus ordinandis in sua
Diocesi, sed de solis Clericis suis subditis, vt clarè
ostendimus in secundo argumento secundæ resolu-
tionis. Dicimus præterea ipsam legem, seu Tri-
dentinum distinguere: nam ipso facto quod prohibet
dimissorias dari intra annum pro ordinibus, clarè dis-
tinguit, se loqui tantum de Clericis subditis, quibus
solum potest dare dimissorias, non verò de Religio-
sis, quibus illas non potest concedere. Et ita The-
mudo testatur in multis Sedibus vacantibus fuisse in
praxi Olyssiponæ obseruatum; sed tu, his non ob-
stantibus, cogita, sunt enim Regulares subiecti Episco-
po, quoad recipiendos Ordines. Vide Barbolam
de Canon. cap. 42. num. 121.

Nota tamen quod opinio affirmatiua, quam supra
docuit Themudo, tenet etiam alius Lusitanus, Ant.
Portel. in respons. moral. tom. 2. cas. 71. per totum,
quem tamen Themudo non citat.

RESOL. XII.

An Capitulum Sede Vacante possit concedere dimissorias ad ordines suscipiendos intra annum a morte Episcopi?

Et an Capitulum Sede Vacante possit tamen intra annum per alium Episcopum Pontificalia exercere, et ordinare Diocesanos suos, & sic resolutum fuisse à Sacra Congregatione?

Et an, elapso anno, à puncto Sedis Vacantis possit Capitulum eis dimissorias concedere?

Et an hæc licentia dimissoria per aduentum noui Episcopi non expiret?

Et an Vicario Papa non prohibeatur statim post Vacantem Sedem diuersas dimissorias concedere? Ex part. 8. tract. 4. Resol. 41.

Sup. hoc in
Resol. seq.
5. Porro, &
cursum in
5. nor. præ-
teritæ.